

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Camilciuc Gheorghe,
reprezentat de avocatul Nicolae Jecov,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Camilciu Piotr împotriva Primarului municipiului
Comrat cu privire la recunoașterea acțiunilor ca fiind ilegale, obligarea
eliberării extraselor și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2023 a Curții de Apel Comrat

*(Dosarul nr. 3ra-177/24
NR. PIGD 2-21033232-01-3ra-20022024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul
administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu
constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza, judecătoria Comrat, sediul Central: S. Popovici
Curtea de Apel Comrat: A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc,

19 februarie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Camilciuc Gheorghe, reprezentat de avocatul Nicolae Jecov

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 martie 2021 Camilciu Piotr s-a adresat cu acțiunea de contencios administrativ împotriva Primarului mun. Comrat, prin care a solicitat: recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Primarului mun. Comrat de refuz în eliberarea extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor, ce autentifică dreptul de proprietate asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei acestuia; obligarea Primarului mun. Comrat să elibereze extrase din Registrul de evidență a gospodăriilor, ce autentifică dreptul de proprietate asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei acestuia și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că împreună cu defuncta sa soție Camilciu Elena în perioada anilor 1959-1962 au ridicat construcții, și anume casa de locuit cu suprafața de 108,2 m.p., șopron cu suprafața de 49,1 m.p., bucătărie de vară cu suprafața de 56,8 m.p. și șopron cu suprafața de 16,6 m.p., situate pe terenul de pământ cu suprafața de 0,0968 ha pe adresa mun. Comrat, str. Pobeda, 299.

3. A relatat că conform normelor legale în vigoare la momentul executării lucrărilor de construcție, casa a fost înregistrată cu drept de proprietate privată după acesta și înscrisă în Registrul gospodăriilor cu eliberarea documentului, care stabilește dreptul – legitimația cu drept de posesie asupra construcțiilor nr. 936 din 26.02.1962. Or, acest domiciliu până în prezent nu a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

4. A indicat că, din momentul construcției bunuri imobile, el împreună cu soția sa au locuit permanent în acestea, le-au întreținut, au efectuat reparația capitală și altă îngrijire necesară, au plătit servicii comunale, prestate în legătură cu folosința acestuia, au achitat plăți obligatorii în buget, care se plătesc de către proprietarii bunurilor imobile. Astfel, pe parcursul întregii perioade de aflare în posesie și folosință a bunurilor menționate, membrii familiei Camilciu au realizat în mod exclusiv posesia utilă, neîntreruptă, cuvenită și deschisă a bunurilor nominalizate ca proprietari cu bună-credință.

5. Reclamantul a remarcat că, ținând cont de faptul, că casa de locuit cu anexe gospodărești, a fost înregistrată în Registrul de evidență a gospodăriilor

din cadrul Primăriei mun. Comrat cel puțin la situația din 01.01.1997, înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a acestui bun imobil putea fi efectuată în baza extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor.

6. Astfel, la data de 01.02.2021 a depus cerere în adresa Primarului mun. Comrat privitor la eliberarea extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor, ce autentifică dreptul de proprietate asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei Camilciu.

7. Prin încheierea protocolară din 20 aprilie 2022 a judecătorei Comrat Camilciu Gheorghe a fost antrenat în proces în calitate de succesor în drepturi al reclamantului decedat Camilciu Piotr.

8. La data de 5 mai 2022 succesor în drepturi al reclamantului, Camilciu Gheorghe a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a indicat, că pe rolul judecătorei Comrat se află cauza civilă la acțiunea de contencios administrativ a lui Camilciu P. împotriva Primarului mun. Comrat cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor și stabilirea obligației de a elibera extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299.

9. A solicitat reclamantul examinarea acțiunii de contencios administrativ și recunoașterea acțiunilor Primarului mun. Comrat de refuz în eliberarea extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001 asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei Camilciu ca fiind ilegale, obligarea Primarului mun. Comrat să elibereze extras din Registrul de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001 asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei Camilciu și încasarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 24 noiembrie 2022 a Judecătorei Comrat (sediul Central), acțiunea, a fost admisă. A fost recunoscută ilegalitatea refuzului Primarului mun. Comrat privind eliberarea extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001, ce autentifică dreptul de proprietate asupra domiciliului, situat în mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei acestuia. A fost obligat Primarul mun. Comrat să elibereze extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001, ce autentifică dreptul de proprietate asupra domiciliului, situat pe adresa mun. Comrat, str. Pobeda, 299, pe numele tuturor membrilor familiei acestuia.

11. La data de 6 decembrie 2022, Primarul mun. Comrat a declarat apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2022 a Judecătorei Comrat (sediul Central).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 27 noiembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea de apel depusă de Primarul mun. Comrat, a fost casată hotărârea din 24 noiembrie 2022 a Judecătoriei Comrat (sediul Central), și a fost emisă o decizie nouă prin care a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de Camilciu Piotr împotriva Primarului municipiului Comrat, ca neîntemeiată.

13. În susținerea poziției sale instanța de apel a reținut că, în conformitate cu prevederile art. 40⁴ alin. (3) Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a caselor de locuit individuale și a anexelor gospodărești înregistrate până la data intrării în vigoare a Legii privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835-XIII din 17 mai 1996 în Registrele de evidență a gospodăriilor, ținute de primărie, poate fi efectuată în temeiul extrasului din aceste registre.

14. Drept urmare, din aceste prevederi reiese, că efecte juridice nasc doar extrase din Registre de evidență a gospodăriilor, ținute de Primărie, în care până la intrare în vigoare a Legii „Privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului” din 17 mai 1996, au fost înregistrate case de locuit individuale și anexe gospodărești, adică până în anul 1997. Respectiv, datele din Registre de evidență a gospodăriilor după anul 1997 în baza Legii susmenționate nu pot constitui temeiuri pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile.

15. A mai indicat instanța de apel că, potrivit răspunsului șefului Serviciului Arhivă al Găgăuziei Caraman M. nr. 31 din 20.04.2022, este menționat că, Registre de evidență a gospodăriilor pe orașul Comrat pentru perioada anilor 1959-1996 nu au fost duse. Iar, conform listei nr. 2, întocmită de Primăria mun. Comrat, pe 25 august 2003 Registre de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001 au fost predate pentru păstrare permanentă la Arhiva de Stat.

16. De asemenea, colegiul a menționat că Primăria mun. Comrat nu dispune de Registre de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1959-1996, deoarece ele nu au fost ținute, precum și de Registre de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001, deoarece acestea au fost predate pentru păstrare permanentă la Arhiva de Stat.

17. Prin urmare, în condițiile în care Primăria mun. Comrat nu dispune de informația solicitată, după cum solicită reclamantul, adică pentru înregistrarea dreptului de proprietate în baza extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor, concomitent conform art. 40⁴ alin. (3) Legea cadastrului bunurilor imobile pentru înregistrare ar putea fi folosit extras din Registrul de evidență a gospodăriilor, eliberat în baza acestor registre tocmai pentru perioada de pînă în anul 1996, de care după cum s-a constatat că Primăria mun. Comrat nu dispune, deoarece nu au fost ținute Registre de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1959-1996, iar Registre de

evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001 au fost predate pentru păstrare permanentă la Arhiva de Stat, Primăria mun. Comrat nu este furnizor de această informație și nu putea să elibereze reclamantului informația solicitată de acesta.

18. A mai remarcat Curtea de Apel Comrat că, după cum s-a constatat Primăria mun. Comrat a eliberat lui Camilciu P. informația, aflată în posesia Primăriei mun. Comrat, și anume au fost eliberate copii de pe Registre de evidență a gospodăriilor pentru anii 2002-2006, 2007-2011, 2013-2017, 2017 și 2018, ce se confirmă prin cererea acestuia în care ultimul s-a semnat pentru primirea copiilor de pe aceste registre.

19. A concluzia, că acțiunea de contencios administrativ a lui Camilciu Piotr către Primarul mun. Comrat, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATATC ÎN ORINE DE RECURS

20. La 15 ianuarie 2024, Camilciuc Gheorghe, reprezentat de avocatul Nicolae Jecov, a depus recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

21. În motivarea recursului a invocat că, registrele de gospodărie ale Primăriilor din teritoriul localității se perfectează de către Primăriile localităților respective și, în consecință, extrasele din registrele de gospodărie pot fi eliberate de către Primării.

22. A invocat recurentul că solicitantul nu are nevoie de extrasele din registrul de evidență a gospodăriilor pentru perioada până la 31.12.1996, are nevoie de extrasul din registrul de evidență a gospodăriilor al Primăriei pentru perioada anilor 1997-2001.

23. Astfel, având în vedere că Primăria mun. Comrat a dus evidența registrelor de evidență a gospodăriilor pentru perioada anilor 1997-2001 și anume Primăria mun. Comrat este emitentul registrelor de evidență a gospodăriilor pentru perioadă dată de timp, pretențiile reclamantului sunt întemeiate și legale, iar obligația pârâtului de a prezenta astfel de documente este necondiționată și incontestabilă.

24. Totodată a mai invocat recurentul că marea majoritate a caselor de locuit individuale și a anexelor de gospodărie din R. Moldova, au fost înregistrate anume în conformitate cu prevederile art. 40⁴ alin.(3) Legea „Cadastrului bunurilor imobile” în baza registrelor de evidență a gospodăriilor ale Primăriilor, cu excepția mun. Comrat, din cauza lipsei de voință a primarului de a-și îndeplini atribuțiile legale și de a elibera astfel de extrase din registrele de evidență a gospodăriilor primăriei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

26. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

27. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

28. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 3 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.201). Cererea de recurs a fost depusă la data de 11 ianuarie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

30. Din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

31. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

32. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

33. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Camilciuc Gheorghe, reprezentat de avocatul Nicolae Jecov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Sud și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Camilciuc Gheorghe, reprezentat de avocatul Nicolae Jecov, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Sud, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

36. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

37. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Sud și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea

pretinsei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Sud, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

39. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

40. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

41. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Camilciuc Gheorghe, reprezentat de avocatul Nicolae Jecov.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni